

Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder

Landbruksavdelingen

Jan Kåre Vikran
Orstadbakken 24
4355 KVERNALAND

Deres ref.

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)
2016/2138

Dato
30.06.2016

Avslag på søknad om bruk av utenlandske treslag på eiendommen gnr. 133 bnr. 2, Flekkefjord kommune

Vi viser til søknad om utsetting av utenlandske treslag på eiendommen gnr. 133 bnr. 2, i Flekkefjord kommune. Du søker om utsetting av om lag 1200 planter av arten japanlerk (*Larix kaempferi*) på et 6 dekar stort felt. Formålet er skogproduksjon. Det har tidligere stått gran på feltet.

Lovgrunnlaget

Utsetting av utenlandske treslag i Norge krever tillatelse etter naturmangfoldloven (nml). Søknader om slik tillatelse behandles etter *forskrift om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål*, fastsatt av Miljøverndepartementet 1. juli 2012.

Risikoen for ukontrollert spredning av utenlandske arter og mulige skadevirkninger for arter og naturtyper skal vurderes. Det er vanlig å sette vilkår for tillatelsen for å redusere risikoen for skader.

Etter nml § 7 skal prinsippene i §§ 8-12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet som berører naturmangfold, og vurderingen og vektleggingen skal framgå av vedtaket.

Vurdering

Gjennom samtaler med skogbrukssjef i Flekkefjord, Trond Konstali, kommer det fram at japanlerk er brukt i Flekkefjord som et alternativ til å plante gran. Lokalt på Sira står det noen spredte enkelttrær av lerk. Japanlerk gir god tilvekst og kan blant annet benyttes til materialproduksjon. Kai-Ove Kvinlaug begrunner på vegne av søker at lerk er valgt, siden forrige omløp med gran gav mye råte. Tømmerproduksjon av japanlerk er trolig egnet på omsøkt areal, siden det ligger sørvendt og lunt til.

Japanlerk er i *Fremmede arter i Norge – med norsk svarteliste 2012* oppført i kategori lav risiko for spredning. Hvis japanlerk får sette frø er det sannsynlig at den kan spre seg i naturen. Vi vet at en del utenlandske treslag og organismer som følger med trærne påvirker naturen på stedet negativt ved at de fortrenger planter og dyr som er der fra før eller ved at de har med seg sykdommer. Fageksperter mener at japanlerk etablerer seg i liten grad i sluttet skog, slipper mye lys ned til feltsjiktet, har begrenset spredning og representerer neppe noen økologisk risiko. (Artsdatabanken: Norsk svarteliste 2012). Feltstudier har vist at japanlerk har høy spredningsintensitet og stor spredningsavstand, opp til 80 meter. Arten viser imidlertid lav evne til å konkurrere i bestand med andre treslag på grunn av høye lyskrav (DN-utredning 8-2012 jf. Nygaard m.fl. 1999).

Kunnskapsgrunnlaget (§ 8):

I Naturbase er det registrert naturtyper nærmere enn 1000 meter fra omsøkte areal. Det er et naturreservat 1700 meter fra omsøkt areal. Det er flere MiS-registreringer innenfor 1000 m av omsøkt areal. Den nærmeste registreringen er en nøkkelbiotop med MiS, 50 meter i avstand fra utsettingsområde. I nøkkelbiotopen står det eldre edellauvskog, og anbefalte tiltak er gjennomhogst.

Kunnskapen om naturmangfoldet i området vurderes som tilstrekkelig for å behandle søknaden, jf. nml § 8. Ingen av registreringene er innenfor omsøkte areal.

Områdenavn	Naturtype	Verdi	Avstand til utsettingsområde
Lende	Naturbeitemark	Lokalt viktig - C	230 m
Sira	Naturbeitemark	Lokalt viktig - C	860 m
Stuåsen	Rik edellauvskog	Viktig - B	990 m

Områdenavn	Verneform	IID	Avstand til utsettingsområde
Einarvannet	Naturrestat	VV00001855	1 700 m

Livsmiljø	Vegetasjonstype	ID	Avstand til utsettingsområde
Gamle trær	Blåbær-eikeskog	126809	350 m
Gamle trær	Blåbær-eikeskog	126810	540 m

Type nøkkelbiotop	ID	Avstand til utsettingsområde
Nøkkelbiotop med MiS	3044700	350 m
Nøkkelbiotop med MiS	3044687	530 m
Nøkkelbiotop med MiS	3044695	500 m
Nøkkelbiotop med MiS	3044696	50 m

Føre-var-prinsippet (§ 9):

Hvis vi ikke har nok kunnskap om hvilke virkninger tiltaket kan ha for natur og miljø skal vi være føre-var for å unngå skader på naturen. I områder der slike trær ikke hogges før frøsetting kan de spre seg utenfor plantefeltene. Virkningen av mange fremmede arter på steden natur kan først være negativ etter mange år som viltvoksende, og det er derfor vanskelig å ha full oversikt over eventuelle negative virkninger for naturen. Det er derfor viktig å være føre-var i forhold til bruk av utenlandske treslag.

Innenfor japansk lerk sin tidligere registrerte spredningsavstand fra omsøkte utplantingsområdet finnes det en nøkkelbiotop med eldre edellauvskog. Anbefalte tiltak i nøkkelbiotopen er gjennomhogst. Ved en gjennomhogst av nøkkelbiotopen, vil dette føre til at en høyere andel lys når bunnsjiktet, og dette kan igjen føre til uønsket forynging av japansk lerk inn i biotopen.

Konklusjon:

Fylkesmannen vurderer den omsøkte utplantinga til på sikt å kunne føre til risiko for uheldige følger for naturmangfoldet. Vi viser til føre var-prinsippet og legger særlig vekt på risikoen for at japansk lerk skal spre seg til nøkkelbiotopen som ligger 50 meter fra omsøkt areal. I vektinga mot andre viktige samfunnsinteresser, har Fylkesmannen kommet fram til at hensynet til nøkkelbiotopen i denne saken bør veie mer enn hensynet til ønsket om skogproduksjon av japansk lerk. Med denne bakgrunnen konkluderer Fylkesmannen med å måtte gi avslag på søknaden om å plante ut japansk lerk.

Vedtak

Med hjemmel i *forskrift om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål* gir Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder avslag til bruk av utenlandske treslag som omsøkt.

Klagemulighet

Vedtaket kan påklages, jf. forvaltningsloven kap. VI. Klagefristen er tre uker etter du har mottatt vedtaket. Miljødirektoratet er klageinstans, men klagen sendes til Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder. Klagen skal vise til vedtaket det klages på og de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes.

Med hilsen

Tore Haugum (e.f)
landbruksdirektør

Ole Stabekk
fylkesskogmester

Brevet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.
Saksbehandler: Ole Stabekk, tlf: 38 17 61 91

Kopi til:

Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
AT Skog v/ Kai-Ove Kvinlaug	Hægeland Store	4580	LYNGDAL
Flekkefjord kommune	Kirkegaten 50	4400	FLEKKEFJORD

Vedlegg: Kartskisse over omsøkt utplantingsområder for utenlandske treslag til skogproduksjon

